

Sammenfattende redegørelse – Natura 2000 område N156 - Store Åmose, Skarresø og Bregninge Å

Denne sammenfattende redegørelse er udarbejdet i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer. Redegørelsen er udarbejdet med afsæt i miljørapporten til forslag til Natura 2000-plan, og er anvendt som beslutningsgrundlag i forbindelse med Natura 2000-planens vedtagelse.

Redegørelsen består af en overordnet redegørelse for Natura 2000-planens miljøformål og de indsatser, der planlægges gennemført inden for området. Den endelige gennemførelse af de planlagte indsatser fastsættes i konkrete aftaler eller afgørelser, som følger op på kommunale handleplaner samt statslige drifts- og plejeplaner, hvorfor der ikke kan foretages en konkret vurdering på arealniveau i denne redegørelse.

Den gældende Natura 2000-plan gælder for de fredskovpligtige, skovbevoksede arealer frem til 2021, mens den nye Natura 2000-plan, som gælder fra 2016 til 2021 fastlægger indsatsen for de skovbevoksede arealer, der ikke er fredskovpligtige. Der sker ikke en ændring af indsatsen for disse arealer som følge af den nye plan. Indsatsen er dermed vurderet i miljørapporten for planperioden 2009-2015, og er derfor ikke vurderet på ny.

Formålet med Natura 2000-planerne og planernes miljøpåvirkning

Natura 2000-planerne har til formål at forbedre tilstanden for de naturtyper og arter, som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte. Indsatsen gennemføres ved at iværksætte foranstaltninger, der medvirker til at sikre naturtyperne samt medvirker til, at den pleje, der er nødvendig for en række lysåbne naturtyper, gennemføres.

Som det fremgår af afsnit 1.3 i miljørapporten, vil Natura 2000 planen overordnet set have en betydelig positiv indvirkning på den biologiske mangfoldighed. Indsatsen for at forbedre tilstanden for de naturtyper og arter, der er omfattet af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, vil også have en positiv indflydelse på øvrige arter og naturtyper i området.

I Natura 2000-område nr. 156 arbejdes der for at sikre en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje. Indsatsen vil foregå på de arealer, der i forvejen er beskyttet som habitatnatur og efter naturbeskyttelseslovens § 3, og indsatsen vurderes derfor ikke som udgangspunkt at få betydning for de vurderinger, der skal gennemføres efter habitatdirektivet, når der meddeles tilladelse til projekter efter sektorlovgivningen.

Der arbejdes for at sikre sammenhængende naturarealer. Indsatsen kan få betydning for de vurderinger, der skal gennemføres efter habitatdirektivet, når der meddeles tilladelse til projekter efter sektorlovgivningen. Indsatsen vil som udgangspunkt ske på eller i tilknytning til allerede beskyttede naturarealer, og naturstyrelsen vurderer derfor, at påvirkningen vil være minimal.

Der arbejdes for at sikre egnede levesteder for området arter. Indsatsen kan få betydning for de vurderinger, der skal gennemføres efter habitatdirektivet, når der meddeles tilladelse til projekter efter sektorlovgivningen. Indsatsen vil som udgangspunkt ske på allerede beskyttede naturarealer eller i tilknytning til eksisterende levesteder, og Naturstyrelsen vurderer derfor, at påvirkningen vil være minimal.

Der igangsættes en indsats for at sikre en hensigtsmæssig hydrologi på lavbundsjorde med henblik på at skabe større sammenhængende naturarealer, begrænse udledning af CO₂ og bidrage til et renere vandmiljø. Indsatsen vil både ske på allerede beskyttede naturarealer eller i tilknytning til denne samt i mindre grad på omdriftsarealer. Indsatsen kan få betydning for de vurderinger, der skal gennemføres efter habitatdirektivet, når der meddeles tilladelse til projekter efter sektorlovgivningen.

Det fremgår af miljørapporten for planforslaget, at Natura 2000-planen medvirker til at øge landskabsværdien og sikre den biologiske mangfoldighed, hvilket medvirker til at sikre befolkningen større naturoplevelser. Natura 2000-planens indsats vedrørende naturpleje og forbedring af hydrologi vurderes desuden at medvirke til tilbageholdelse af kvælstof, og dermed bidrage til opnåelse af vandområdeplanens mål. Omlægning af lavbundsjorde fra omdriftsarealer til naturarealer vil medvirke til at begrænse udledningen af CO₂ og dermed bidrage til opnåelse af klimamål. Desuden vurderes indsatsen at bidrage til at sikre den arkæologiske arv, da en hensigtsmæssig hydrologi på tørvejorde vil forbedre bevarelsen af arkæologiske levninger i mosetørven.

Hvordan er miljørapporten taget i betragtning?

Sideløbende med udarbejdelsen af forslagene til Natura 2000-planerne har Naturstyrelsen foretaget en vurdering af planernes sandsynlige, væsentlige effekter på miljøet. I miljørapporten for Natura 2000-planen for Natura 2000 område nr. 156 er der foretaget vurderinger af planens indvirkning på en række miljøforhold, herunder biologisk mangfoldighed, i forhold til de lokale forhold i dette Natura 2000 område.

Det fremgår af miljørapporten, at en konkret vurdering af indsatsens påvirkning af miljøet forudsætter kendskab til, hvor indsatsen konkret gennemføres. Dette fastlægges ved opfølgningen på Natura 2000-planen i de kommende kommunale handleplaner samt i de statslige drifts- og plejeplaner.

Vurderingen af planens sandsynlige væsentlige virkninger på miljøet viste, at foruden en positiv virkning på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne vil indsatsen også have en positiv effekt på den biologiske mangfoldighed og have en betydning for opnåelse af vand- og klimamål, idet sikring og etablering af robuste naturarealer gennem udtagning af lavbundsarealer også bidrager til opnåelse af klimamål ved tilbageholdelse af CO₂ og begrænsning af udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet.

Hvordan er udtalelser, der er indkommet i høringsfasen taget i betragtning?

Forslag til Natura 2000-plan med tilhørende miljørapport for perioden 2016-2021 var i høring i perioden 19. december 2014 til 10. april 2015.

Naturstyrelsen har ikke modtaget hørings svar vedrørende miljørapporten for område nr. 156. Naturstyrelsen har udarbejdet både et generelt høringsnotat for Natura 2000-planerne og et områdespecifikt høringsnotat, hvor Naturstyrelsens bemærkninger til de indkomne hørings svar fremgår. Høringsnotatet er tilgængeligt på Naturstyrelsens hjemmeside.

Alternativer, der har indgået i miljøvurderingen

Planen har til hensigt at sikre udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området og herved fremme den biologiske mangfoldighed generelt. En målsætning for en bestemt naturtype eller art vil dog kunne indebære en nedprioritering af andre naturtyper/arter. En sådan prioritering fremgår af planernes afsnit, der beskriver de modstridende interesser.

Højmose og hængesæk kontra skovbevokset tørvemose

I Store Åmose er hovedparten af skovbevokset tørvemose (91D0) udviklet på næringsfattig tørv efter afvanding og tørveindvinding. På lang sigt skal forvaltningen af områderne ske med henblik på at begunstige og retablere de oprindelige, lysåbne og ikkegræsningsbetingede naturtyper aktiv højmose (7110) og hængesæk (7140). Dermed nedprioriteres skovbevokset tørvemose og naturtypen nedbrudt højmose (7120). Aktiv højmose (7110) er i dag ikke på områdets udpegningsgrundlag, men udvikler sig fra nedbrudt højmose (7120).

Der skal gennem målfastsættelsen for andre udpegede delområder eller Natura 2000-områder være sikret gunstig bevaringsstatus på biogeografisk og/eller nationalt niveau som compensation for de naturtyper og arter, der eventuelt nedprioriteres i et givet område. Dette kan dog undtages i tilfælde af udmeldinger om prioriteringer fra Europa-kommissionen. Kommissionens udmeldinger omfatter bl.a. de forekomster af skovnaturtypen skovbevokset tørvemose, der er et resultat af en kolonisering af en tidligere ubevokset mosetype som følge af menneskelig påvirkning, hvor den skovbevoksede tørvemose fjernes med henblik på at genetablere gunstig bevaringsstatus af de tidligere mosetyper aktiv højmose (7110) og hængesæk (7140). Generelt har skovbevoksede tørvemoser af denne type lavere prioritet end de oprindelige mosetyper.

Lysåben kilde kontra skovbevokset kilde

Naturtypen kilde (7220) prioriteres over skovnaturtyper (f.eks. elle- og askeskov (91E0)) i de tilfælde hvor skovtypen er resultatet af tilplantning eller en yngre tilgroning med træer.

Overvågning af Natura 2000-planens effekt

Natura 2000-indsatsen overvåges i forhold til udpegningsgrundlaget og naturværdiernes tilstand via det nationale overvågningsprogram NOVANA, som Miljø- og Fødevarerministeriet er ansvarlig for. Overvågningen vil over tid vise, om de planlagte indsatser har den forventede effekt på naturtypernes tilstand.